

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การสั่งสอนบุตรธิดาตามหลักพุทธจริยธรรมในสังคมไทย กรณีศึกษาพ่อและแม่ดีเด่นในจังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัย : นางอัจฉรา อินทร์แดน

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร. ปธ.๙, กศม., พธ.ด.

: พระศรีสมโพธิ, ดร. ปธ.๗, พธ.บ., M.A., Ph.D.

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสั่งสอนบุตรธิดาตามหลักพุทธจริยธรรมในสังคมไทย กรณีศึกษาพ่อและแม่ดีเด่นในจังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑. เพื่อศึกษาพุทธจริยธรรมในการสั่งสอนบุตรธิดา ๒. เพื่อศึกษาการสั่งสอนบุตรธิดาตามหลักพุทธจริยธรรม ของพ่อและแม่ดีเด่นในสังคมไทย ๓. เพื่อวิเคราะห์หลักพุทธจริยธรรมในการสั่งสอนบุตรธิดาของพ่อและแม่ดีเด่นในจังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัย พบว่า

๑) พุทธจริยธรรมในการสั่งสอนบุตรธิดา เป็นระบบการดำเนินชีวิตที่ดีงาม หรือระบบความประพฤติในความดี โดยมีหลักพรหมวิหาร ๔ เป็นคุณธรรมที่บิดามารดานำมาปฏิบัติในการสั่งสอนบุตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดา มีหน้าที่ในการดูแลให้การอบรมสั่งสอน แนะนำบุตรธิดา ปฏิบัติตามหลักเบญจศีล-เบญจธรรม ให้ละเว้นจากการทำความชั่ว ประพฤติชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ เพื่อที่จะทำให้บุตรธิดามีจิตใจสงบ ไม่กวดแกว่งฟุ้งซ่าน อีกทั้งต้องปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจ และให้เคารพนับถือหลักทศ ๖ เพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวที หลักธรรมดังกล่าวจึงมีความสำคัญ ที่สามารถนำมาใช้กับสถาบันครอบครัว ในการดำเนินชีวิต ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่สังคม แล้วยอมรับความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรืองแก่บุตรธิดา

๒) การสั่งสอนบุตรธิดาตามหลักพุทธจริยธรรมของพ่อตัวอย่างและแม่ดีเด่นในสังคมไทย ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ บทบาทหน้าที่ของพ่อตัวอย่างและแม่ดีเด่น มีหน้าที่ในการเลี้ยงดูทางด้านร่างกายและมีหน้าที่เลี้ยงดูทางด้านจิตใจ มีหลักการสอนประกอบด้วยคุณธรรม ๒ ประการ คือ ๑) การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี อันเป็นการสอนทางอ้อม และ ๒) การอบรมสั่งสอนโดยตรง ในการสั่งสอนของพ่อตัวอย่างและแม่ดีเด่นยึดหลักธรรมในการสอนบุตรธิดา เน้นหลักพรหมวิหาร ๔ ศีล ๕ หลักทศ ๖ และฆราวาสธรรม ๔ การที่บิดามารดาสอนบุตรธิดาของตนให้เป็นคนดี มีสัมมาทิฐิในการดำเนินชีวิต เชื่อว่าได้ทำหน้าที่อย่างดียิ่ง และในงานวันพ่อได้คัดเลือกพ่อตัวอย่าง ในงานวันแม่ได้คัดเลือกแม่ดีเด่น ให้ผู้ที่เป็นพ่อแม่ได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนที่พึงมีต่อบุตรธิดาและครอบครัว จึงได้ประกาศเกียรติคุณ และเผยแพร่ให้สังคมได้รับรู้ถึงคุณงามความดีของพ่อแม่ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตน เป็นแบบอย่างที่ดี สมควรแก่ความชื่นชมยกย่อง

๓) วิเคราะห์หลักพุทธจริยธรรมในการสั่งสอนบุตรธิดา ของพ่อและแม่ดีเด่นในจังหวัดนครสวรรค์ การศึกษาจากประเภทและคุณสมบัติของพ่อตัวอย่างและแม่ดีเด่น ที่กำหนดขึ้นโดย

สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา และสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พ่อตัวอย่างและแม่ดีเด่นในจังหวัดนครสวรรค์ จะเน้นหลักพุทธจริยธรรมในการสั่งสอนบุตรธิดา โดยเน้นใช้หลักศีล ๕ เป็นพื้นฐาน ให้บุตรรู้จักละเลิกสิ่งที่ไม่ดี ให้รู้บาปบุญคุณโทษของการกระทำ ใช้หลักฆราวาสธรรม ๔ หลักทศ ๖ ฝึกให้รู้จักเคารพผู้อื่น ยึดมั่นประกอบอาชีพสุจริต โดยยึดหลักพรหมวิหาร ให้รู้จักสิ่งที่ดีและไม่ดี รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนใจ สอนให้รู้จักความกตัญญูกตเวที เคารพบิดามารดา ครูบาอาจารย์ หลักธรรมเหล่านี้ บิดามารดานำมาสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดีของสังคม

Thesis title : Teaching Children in Accordance with the Buddhism Ethics in Thai Society : A Case Study of Outstanding Parents in Nakhonsawan Province

Researcher : Atchara Indan

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Phrateppariyatmethi, Pali IX., M.Ed., Ph.D.

: Dr. Phra srisombhoth, Pali VII, B.A., M.A., Ph.D

Date of Graduation : 12 May 2016

ABSTRACT

The research is entitled with “Teaching Children in accordance with the Buddhism Ethics in Thai Society: A case study of outstanding parents in Nakhonsawan province”. The objectives of the study include: 1) to study Buddhism Ethics in teaching children, 2) to study teaching children in accordance with the Buddhism Ethics in Thai Society, and 3) to study how the outstanding parents in Nakhonsawan province adapt the Buddhism Ethics for teaching children.

The research findings are as follow:

1) Teaching children by using Buddhism Ethics is a good way of life and a good behave since the parents follow the Four-Brahma-Viharas. These parents are responsible for teaching, advising, and educating their children to behave in a good way and to avoid any bad things as well as committing crime. Other Buddhism ethics could be also deployed including the 4 objects of sympathy, the 6 directions. These ethics can be absolutely adapted for any families bringing the family as well as the society peace.

2) the basic principle of Buddhism has been used by outstanding parents in Thai society for teaching their children including a indirect method of teaching children such as the parents maintaining their good role models. This direct method has been framed by using the Four Sublime States of Mind, the Five Percepts, the Four Gharavasa-dhamma, and the Six Directions. These parents take roles of moral instruction, moral behavioral sample, and other good models for their children. By this way, the children would be moral persons who were morally inculcated and given the good examples of life.

3) the analysis on Buddhism Ethics for teaching children of outstanding parents in Nakhonsawan province would focus on the Five Percepts in Buddhism as a basic teaching tool to make children be conscious of good things and

good behaviors. In addition, the Four Gharavasa-dhamma and the Six Directions shall be applied for teaching the children to respect themselves as well as respect their parents, teachers and others; the children learn and are aware of faith, helping each other, and loving parents. These are the basic principles of Buddhism which have been deployed by outstanding parents in Thai society for teaching their children to be good people.